

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی شهریار
Shahryar General Hospital

بیمارستان تخصصی شهریار

زایمان بی درد

تهیه کننده : عبدالله مسن زاده

سوپروایزر آموزشی

با تأیید : آقای دکتر جوادی

(متفحص بیهوشی)

گروه آموزش سلامت بیمارستان :

https://eitaa.com/shahriyar_salamat_group

تاریخ بازنگری: تابستان ۱۴۰۲

- ممکن است حس خارش در فرد ایجاد شود که معمولاً شدید نمی باشد.
- ممکن است فرد احساس لرزش داشته باشد.
- احتمال بروز سردرد گذرا وجود دارد که با مصرف غذاها و داروهای دارای کافئین قابل پیشگیری و درمان است.
- ممکن است پاهای فرد احساس ضعف و یا سنگینی پیدا کند که گذرا می باشد.
- بروز کمردرد در این روش افزایش نمی یابد و برخلاف عقیده عمومی هیچ ارتباطی میان استفاده از این روش و کمردرد وجود ندارد

منابع:

کتاب مامایی و بیماریهای زنان دنفورث

بارداری و زایمان ویلیامز

راهنمای کشوری زایمان بی درد - روشهای دارویی

- ترس از درد زایمان علت اصلی گرایش مادران به انجام سزارین است. اگر این روش در کشوری مانند ایران که آمار زایمان سزارین بالایی دارد همه گیر شود هم به نفع مادران است و هم به نفع نوزادان و در کل سلامت مادر و کودک را تا حد زیادی ارتقا می بخشد. اگر مادران بدانند که زایمان طبیعی نیز بدون درد امکان پذیر است.
- بسیاری از مادرانی که به علت فرار از درد طبیعی به سراغ سزارین می روند. به این روش روی می آورند. معایب استفاده از روش های بی حسی :

اپیدورال و اسپیتال

- گاهی استفاده از این داروها موثر واقع نمی شود و تنها بخش هایی از شکم مادر بی حس می شود و تا حدی درد زایمان طبیعی را دارند (حدود یک در هر هشت نفر) در این صورت متخصص بیهوشی می تواند دوز دارو را افزایش دهد.

درد زایمان یکی از جذاب ترین دردهایی است که بشر تجربه کرده است. بسیاری از خانم ها بر این باورند درد زایمان، دردی غیر قابل تحمل است و با نزدیک شدن به روزهای آخر بارداری، طبیعتاً این ترس شدید می شود این روزها روش های زیادی برای زایمان های کم درد در جامعه رواج پیدا کرده که هر کدام معایب و محاسن خودشان را دارد.

- ❖ مادر حق درخواست روش بی دردی زایمان را دارد
- ❖ انتخاب زایمان بی درد داوطلبانه است
- ❖ تیم زایمان بی درد شامل: متخصص زنان، متخصص بیهوشی، ماما، تکنسین بیهوشی

روش های غیردارویی عبارتند از:

اقداماتی که عمدتاً روی آماده سازی فیزیکی بدن برای روند زایمان و نیز آموزش ذهن برای پذیرش و تحمل درد زایمان تاکید و تمرکز دارند. مثل تمرکز، موزیک، طب فشاری، طب سوزنی، ماساژ، تحریک الکتریکی (TENS) تمرینات ورزشی مثل آکواژیمناستیک، زایمان در آب و غیره.

روشهای دارویی:

به سه گروه قابل تقسیم می باشند:

۱- استنشاقی: گاز انتونوکس ترکیبی است از گاز نایتروس اکساید (N2O گاز خنده) و اکسیژن. گاز انتونوکس از طریق ریه ها جذب و باعث کاهش درد می شود. لازم است مادر فقط در زمان انقباض از ماسک استفاده کند و بعد از قطع درد، ماسک را کنار گذاشته و در هوای اتاق تنفس کند.

۲- داروهای تزریقی وریدی:

داروهای مسکن هستند که حین دردهای زایمانی به تدریج درون سیاهرگ مادر تزریق شده و باعث کاهش درد وی می شوند. استفاده از این داروها آسان است ولی به علت احتمال عوارض جانبی برای مادر و بخصوص جنین کمتر مورد استفاده قرار میگیرد.

۳- بی دردی موضعی:

در این روش که بسیاری از مادران به عنوان روش اپیدورال با آن کما بیش آشنایی دارند با استفاده از تزریق یک ماده بی حس کننده موضعی در مجاورت کانال نخاعی از انتقال پالس یا پیام عصبی مربوط به درد به سمت مغز جلوگیری می شود.

در نتیجه در عین پیشرفت زایمان درد های ایجاد شده در منطقه لگن به سمت مغز هدایت نشده و بالطبع مادردرد شدید زایمان را احساس نخواهد کرد

چه زمانی می توان از بی حسی اپی دورال و

اسپاینال در طی زایمان طبیعی استفاده کرد؟

هر خانم بارداری می تواند در هر مرحله از مراحل زایمان خود درخواست بی دردی دارویی را داشته باشد ولی معمولاً زمانی که درد زایمان شدید شده است و دهانه رحم معمولاً بین ۴ تا ۵ سانتی متر باز شده باشد این روش توصیه می شود.

فوائد و مزایای استفاده از روش های بی حسی:

اپیدورال و اسپاینال

- کاهش درد در حین زایمان طبیعی که هدف اصلی این روش می باشد.
- کاهش استرس مادر حین زایمان
- امکان تحرک و راه رفتن در طول مراحل زایمان
- بی خطرترین روش برای سلامتی نوزاد
- تسریع بعضی از زایمان ها که به علت اضطراب طولانی می شود اضطراب موجب آزاد شدن هورمون های استرس به نام اپی نفرین و نور اپی نفرین می شود که این هورمون هم موجب کاهش انقباض رحم و افزایش طول زمان زایمان می گردد.
- برخی از مطالعات نشان داده که کاهش درد زایمان سبب اکسیژن رسانی بیشتر به کودک می گردد
- مادر در حین زایمان هوشیار است و می تواند انقباضات رحم خود را بدون درد زایمان حس کند و لحظه به دنیا آمدن نوزاد خود را به خوبی درک کند.